

AP 1 SALGSAFGRØDERNE PÅ PLANTEAVLS- OG SVINEBRUGENE VAR PRÆGET AF LAVE UDBYTTER OG KORNPRISER I 2016

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Resultatet for salgsafgrøderne blev generelt negativt i 2016. Både rest til jordleje ekskl. EU-støtte og afkastningsgrad viser røde tal. Kun maskinomkostninger inkl. arbejde udviklede sig positivt. Det fortæller Business Check Salgsafgrøder 2016.

Generelt var 2016 et år med lave udbytter og lave kornpriser. De gennemsnitlige tal fra 2016 viser, at fremstillingsprisen lå højt, og rest til jordleje ekskl. EU-støtte endte i minus for både planteavls- og svineejendomme. Også afkastningsgraden blev negativ i 2016. Eneste regnskabspost, som udviklede sig i positiv retning, var maskinomkostninger inkl. arbejde.

Rest til jordleje

Regnskabsposten "Rest til jordleje ekskl. EU-støtte" blev negativ i 2016 uanset bedriftstype og jordbonitet.

Selv når tallene korrigeres for modtaget EU-støtte, ender resultatet for salgsafgrøderne i rødt for mellem 70 procent (svineejendommene med lerjord) og 95 procent (rene planteavlsejendomme med sandjord) af planteavls- og svinebrugene.

Bedrifter med lerjord opnåede dermed som vanligt generelt en højere "Rest til jordleje ekskl. EU-støtte" end bedrifter med sandjord.

- Det er helt normalt, at indtjeningen er højere på bedrifterne med lerjord i forhold til bedrifter med sandjord på grund af de højere afgrødeudbytter, siger seniorkonsulent Ove Lund, som er SEGES' ekspert på Business Check Salgsafgrøder.

Afkastningsgrad

Ikke kun rest til jordleje ekskl. EU-støtte, men også afkastningsgraden udviklede sig fra at være positiv i 2015 til at være negativ i 2016.

Svinebrugerne klarede sig bedst

Samtidig fortæller Business Check, at svinebedrifterne generelt opnåede et bedre resultat i driftsgrenen salgsafgrøder end bedrifter med ren planteavl. Det svarer ifølge Ove Lund helt til det normale billede.

- Stykomkostningerne på bedrifter med tilhørende svineavl nyder godt af "gratis" gødning fra driftsgrenen med svin – selvom der betales mere for udbringningen, forklarer Ove Lund.

Maskinomkostningerne er faldet

Maskinomkostningerne inkl. arbejde er den eneste post i Business Check Salgsafgrøder 2016, som har udviklet sig positivt fra 2015 til 2016. De er faldet med omkring 150-550 kr. pr. ha afhængigt af bedriftstype og jordbonitet.

- Det er en meget positiv udvikling, vi har set over de seneste år. Det er svært at give et enkelt svar på årsagen, men de svære kår med lave kornpriser indenfor planteavlen, kombineret med en større bevidsthed om maskinomkostningernes betydning for den samlede økonomi, kan være årsagen, siger Ove Lund.

Fremstillingsprisen

Fremstillingsprisen ligger i gennemsnit højt og langt over markedsprisen på foderkorn. Det skyldes især de meget lave afgrødeudbytter.

Eftersom afgrødeudbytterne på lerjord typisk ligger højere end på sandjord, er det ifølge Ove Lund heller ikke overraskende, at bedrifter med lerjord ifølge Business Check Salgsafgrøder 2016 generelt har lavere fremstillingspriser end bedrifter med sandjord.

Rest til jordleje ekskl. EU-støtte pr. ha

Både jordpriser og forpagtningspriser har stor påvirkning på landmandens opnåede resultat. "Rest til jordleje ekskl. EU-støtte pr. ha" er et vigtigt resultatmål, som fortæller planteavleren, hvad hans bedrift har opnået i resultat pr. ha til at forrente (eller leje) jorden med, uanset hvor meget EU-støtte bedriften har modtaget.

Kartoffelproduktionen

Kartoffeldyrkernes udbytte og afregningspris er steget fra 2015 til 2016. Men på trods af det er der sket et fald i kartoffeldyrkernes rest til jordleje ekskl. EU-støtte på ca. 500 kr. pr. ha. Faldet skyldes stigende omkostninger på både maskinomkostninger inkl. arbejde, stykomkostninger og øvrige omkostninger.

85 procent af kartoffeldyrkerne opnåede dog stadig en positiv rest til jordleje ekskl. EU-støtte

i 2016. Til sammenligning gjaldt det i 2015 knap 90 procent af kartoffeldyrkerne. Afregningsprisen for kartoffelhøsten er endnu ikke endelig, så prisen i Business Check Salgsafgrøder 2016 er lavere end den endelige pris. Efterbetalingen fra kartoffelmelsfabrikkerne har tidligere år udgjort omkring 18-20 kr. pr. hkg.

Roeproduktionen

Også i roeproduktionen er der sket et fald i rest til jordleje ekskl. EU-støtte på omkring 800 kr. pr. ha. Det skyldes primært, at udbyttet i polsukker, ton pr. ha, er faldet.

Et mindre fald i afregningsprisen på ca. 25 kr. pr. ton til 1.515 kr. pr. ton har også trukket ned i roedyrkernes samlede regnskab.

Maskinomkostningerne er til gengæld faldet. Og faldet opvejer en del af stigningen i øvrige omkostninger og stykomkostninger. Den samlende nedgang i rest til jordleje ekskl. EU-støtte lander dermed på omkring 1.050 kr. pr. ha. Afkastningsgraden fortsætter faldet fra 2014 til 2015 og nu 2016.